

Årsmelding for PPT NG – 2013

Innhold:

Innhold	s 1
Innledning	s 1
Aktiviteter og hendelser i 2013	s 1
Statistikk	s 2
Oversikt antall saker pr kommune	s 2
Henvisningsgrunn	s 2
Henvisningsgrunn pr kommune	s 4
Konsultasjoner	s 4
Konsultasjoner pr kommune	s 4
Tidlig innsats, alder v/ melding	s 5
Andre samarbeidsmøter med kommunene	s 5
Økonomi og bemanning	s 5
Utviklingstendenser	s 6
Veien videre	s 6

Innledning:

PPT NG har valgt å presentere en årsmelding til bruk for oss selv og for våre samarbeidspartnere og eiere. Hensikten er å lage et dokument som gir grunnlag for å arbeide videre med å utvikle PPT NG til en tjeneste som bidrar i størst mulig grad i tråd med mål og intensjoner i den enkelte kommune/regionen, i tillegg til de nasjonale føringene for arbeidet. Spesifisering av tallene pr kommune er gjort etter ønske fra fagråd for PPT NG.

Aktiviteter og hendelser i 2013.

Her følger en oversikt over de viktigste oppgavene og hendelsene i 2013, ved siden av det regelmessige arbeidet i sakene som PPT arbeider med:

- Det har vært gjennomført interne utviklingsprosesser, for å effektivisere arbeidet, redusere saksbehandlingstid og styrke systemarbeid framfor individualsaker.
- PPT NG har tidligere ikke hatt hjemmeside. Høsten 2013 ble hjemmeside med informasjon, skjemaer, linker til pedagogisk materiell mv etablert, se www.pptng.no. Denne kan og bør kommunene benytte som sin egen informasjon om PPT.
- Det er utarbeidet og trykket presentasjonsbrosjyre, som er levert til alle barnehager og skoler. Hovedhensikt er å bruke den overfor foreldre/ foresatte, for å gi et kort innblikk i hva PPT NG er og hvordan tjenesten jobber.
- Det er gjennomført flere samarbeidsmøter med hver enkelt kommune, i tillegg til fagrådsmøtene (representantene for 6Kskole). Fagråd er et rådgivende organ for PPT NG. PPT mener fagrådsmøtene er svært viktige. PPT NG er en kommunal tjeneste selv om den dekker hele regionen. Utviklingen og prioriteringen innen PPT må gjøres i tett samarbeid med ansvarlige for skole- og barnehagesektoren i kommunene. Oversikt over møtevirksomhet med hver enkelt kommune i 2013 - se statistikk.
- PPT NG har i 2013 i større grad enn tidligere arrangert kurs/ møteplasser/ nettverkssamlinger. I 2013 er følgende gjennomført:
  - Rektorsamling for alle rektorer i Nord – Gudbrandsdalen
  - Møte for styrerne i alle offentlige og private barnehager i regionen
  - Nettverksmøte for leseveilederne i regionen (minst 1 pr skole)
  - Kurs i språkutvikling for barnehagene i 2 kommuner
  - Opplæring i tempolex for skoler, øvingsprogram for elever. Fra 2011 da programmet var nytt og fram til nå: 17 opplæringsøkter i skolene.
  - Regelmessig logopedoppfølging av barn med uttalevansker, til sammen 23 barn
  - Informasjonsskriv fra PPT NG til alle styrere og rektorer i regionen

- Fra høsten 2013 tok PPT NG på seg å følge opp voksne i kommunene med logopedbehov. Vi benytter systemet vi har gjennom konsultasjonsmodellen og et tett samarbeid med skoleansvarlig i kommunene. Ordningen evalueres før sommeren 2014, med vurdering om dette skal videreføres eller ikke.
- PPT-dager ved alle skoler, 1 – 2 dager ved alle skoler vårhalvåret og 1 – 2 dager ved alle skoler høsthalvåret. 1 dag pr år i alle offentlige og alle private barnehager.
- Konsultasjoner for å veilede barnehager, skoler og foresatte uten at et barn må meldes inn og utredes i PPT. I mange tilfelle løses utfordringer ved generell veiledning til skole, barnehage og/eller familie. Se statistikk for antall konsultasjoner pr kommune.
- En viktig utviklingstendens er at PPT NG i større grad går inn i systemarbeid ved skolene. Dette er i tråd med nasjonale mål og føringer for tjenesten, og effekten av arbeidet til PPT får ofte breiere ringvirkninger enn ved kun individrettet fokus.

Annet som er gjennomført i 2013:

- Felles PP-tjeneste med Oppland fylkeskommune/ videregående opplæring ble avviklet 01.08.13
- PPT NG hadde lokaler i Eidefosshuset i Vågå fram til ca 01.04.14. 3 medarbeidere hadde fast kontorplass her, i tillegg til at det var møterom og mulighet for å arbeide for andre i tjenesten ved behov. Vågå kommune sa opp leieavtalen. PPT flyttet ut av lokalene og inn i nye lokaler i kommunehuset.
- Det har vært gjennomført samarbeidsmøter med barneverntjenestene og barne – og ungdomspsykiatrien på generelt grunnlag, i tillegg til samarbeid i enkeltsaker.
- Deltakelse på fylkesmannens samling(er) for ledere av PPT i Oppland og for ansatte i PPT i Oppland.
- Deltakelse på planleggingsdager og personalmøter i skoler og barnehager, der PPT har hatt kurs/ møter/ faglig kompetanseheving med personalmøtet i barnehager og skoler

Statistikk:

Vi har valgt å ta med statistikk for de 3 siste årene, da det i liten grad har vært lagt fram tallmateriale som har vært brutt ned pr kommune tidligere. Dette er nødvendig hvis en skal kunne se utviklingstendenser.

Oversikt – antall saker pr kommune og henvisningsgrunn for saker som PPT NG har arbeidet med:

Kommune	2011		2012		2013	
Dovre	57	12%	50	12%	52	13%
Lesja	39	8%	38	9%	30	7%
Lom	62	13%	53	12%	44	11%
Sel	155	33%	150	35%	153	37%
Skjåk	46	10%	37	9%	39	10%
Vågå	97	21%	96	22%	89	22%
Andre	8		6		2	
Tilsammen	464		430		409	

Hva var henvisningsgrunnen til PPT, samlet for regionen:

Henvisningsgrunn	2011		2012		2013	
Fagvansker	161	35%	137	32%	111	27%
Psykososiale vansker	107	23%	97	23%	101	25%
Funksjonshemminger	42	9%	37	9%	32	8%
Språk og kommunikasjonsvansker	120	26%	123	29%	123	30%
Annet/ uregistrert årsak	34	7%	36	8%	42	10%
Tilsammen	464		430		409	

Henvisningsårsaker, pr kommune:

Lesja

Henvisningsgrunn	2011		2012		2013	
Fagvansker	3	8 %	4	10 %	3	10 %
Psykososiale vansker	11	29 %	10	26 %	6	20 %
Funksjonshemminger	1	3 %	1	3 %	1	3 %
Språk og kommunikasjonsvansker	20	52 %	19	49 %	17	56 %
Annet/ uregistrert årsak	4	11 %	4	11 %	2	7 %
Tilsammen	39		38		30	

Dovre

Henvisningsgrunn	2011		2012		2013	
Fagvansker	25	45 %	19	38 %	18	34 %
Psykososiale vansker	13	23 %	11	22 %	13	25 %
Funksjonshemminger	5	9 %	4	8 %	4	8 %
Språk og kommunikasjonsvansker	11	20 %	11	22 %	11	29 %
Annet/ uregistrert årsak	3	5 %	5	10 %	6	11%
Tilsammen	57		50		52	

Sel

Henvisningsgrunn	2011		2012		2013	
Fagvansker	49	26 %	47	33 %	39	23 %
Psykososiale vansker	37	22 %	35	25 %	38	23 %
Funksjonshemminger	13	8 %	10	7 %	8	5 %
Språk og kommunikasjonsvansker	42	25 %	45	32 %	50	30 %
Annet/ uregistrert årsak	14	8 %	13	9 %	18	11 %
Tilsammen	155		150		153	

Vågå

Henvisningsgrunn	2011		2012		2013	
Fagvansker	42	42 %	38	38 %	27	30 %
Psykososiale vansker	19	19 %	20	20 %	21	23 %
Funksjonshemminger	12	12 %	12	12 %	12	13 %
Språk og kommunikasjonsvansker	18	18 %	21	21 %	22	24 %
Annet/ uregistrert årsak	6	6 %	5	5 %	7	8 %
Tilsammen	97		96		89	

Lom

Henvisningsgrunn	2011		2012		2013	
Fagvansker	21	34 %	15	29 %	11	24 %
Psykososiale vansker	12	19 %	10	19 %	11	24 %
Funksjonshemminger	8	12 %	8	15 %	5	11 %
Språk og kommunikasjonsvansker	17	27 %	14	27 %	12	26 %
Annet/ uregistrert årsak	4	6 %	6	11 %	5	11 %
Tilsammen	62		53		44	

Skjåk

Henvisningsgrunn	2011		2012		2013	
Fagvansker	18	40 %	12	32 %	12	30 %
Psykososiale vansker	14	30 %	10	27 %	12	30 %
Funksjonshemminger	3	7 %	2	5 %	2	5 %
Språk og kommunikasjonsvansker	11	24 %	12	32 %	11	26 %
Annet/ uregistrert årsak	0	0	1	3 %	2	5 %
Tilsammen	46		37		39	

Konsultasjoner

PPT NG ber skoler og barnehager om å søke råd hos PPT NG ved konsultasjoner, før saker meldes til PPT NG for utredning. Erfaringene viser at mange saker løses ved veiledning til personalet og/ eller familier ved veiledning gitt i konsultasjoner. Konsultasjonene kan være anonyme eller med fullt navn.

Her følger oversikt over hvordan kommunene benytter seg av muligheten til å bruke konsultasjoner:

Antall konsultasjoner i 2013, fordelt pr kommune

	Lesja	Dovre	Sel	Vågå	Lom	Skjåk
1.konsultasjon barnehage	8	5	11	5	6	13
2. og 3. kons barnehage	0	0	3	4	0	3
1. konsultasj. skole	5	11	23	10	2	16
2. og 3. kons Skole	1	3	11	2	3	8
Systemsaker/ annet	2	3	6	2	1	17
Tilsammen	16	22	54	23	12	57

Totalt antall konsultasjoner i 2013: 184

Tidlig innsats – alder ved henvisningstidspunkt:

PPT NG ønsket å se om henvisningsalder har sunket, med tanke på nasjonalt og regionalt mål om å tidlig innsats overfor barn med spesielle behov, se oppsummering/ utviklingstendenser.

Alder ut fra fødselsår ved henvisningstidspunkt, kommunevis, perioden 2011- 2013

Alder	Lesja			Dovre			Sel			Vågå			Lom			Skjåk			Tot
Årstall	11	12	13	11	12	13	11	12	13	11	12	13	11	12	13	11	12	13	
0																			0
1																			0
2	1											1						1	3
3				1		1		1	2				1			1			7
4	1			1		1	2											1	6
5	2			1			3	2	4	3		2	1	1	1				20
6		1				1	1	3	1		2	2		1			1	1	14
7		1	1				1	2	2			1	1						9
8			1					1	1		1	3				2			9
9		1			2			6	3		1		1				1		15
10				1	1	2		1	3								2		10
11					2		1	2	3	2	1	1						1	13
12		1					1	5	2		1							1	11
13						1	1					2	1				1		6
14		1					1	1	2		1	1		1					8
15								1				1			1				3
16					1		2			1						1			5
Eldre							2				2			1					5
Tils.	4	5	2	4	6	6	15	25	23	6	9	14	5	3	2	4	5	5	

Andre samarbeidsmøter med kommunene i 2013

	Lesja	Dovre	Sel	Vågå	Lom	Skjåk
Samarbeidsmøter	2	3	2	2	2	2
Rektormøter	0	2	1		1	0
Annet	1	5	9	2	2	0
Tilsammen	3	10	12	4	5	2

Merknader til statistikken:

- 1) Når det gjelder elever i videregående opplæring, så har de bare delvis vært registrert i fagprogrammet som den kommunale tjenesten bruker. Det betyr at videregående opplæring har hatt mange saker som ikke er tatt med i disse tallene. Det har ikke vært kapasitet til å innhente og korrigere tallene med hensyn til hvor mange av videregående skoles elever som er registrert i det kommunale systemet, før årsmeldingen ble ferdigstilt.

Økonomi og bemanning

PPT NG har lave driftsutgifter, med unntak av lønnsutgifter og kjøperegninger grunnet store avstander. Tjenesten er bemannet med 12,8 stillinger, inkludert leder og merkantilt personale.

Utviklingstendenser:

1. Samlet omfang av saker reduseres. Forklaring på dette mener vi primært skyldes økt kompetanse i skolene og barnehagene og økt bruk av konsultasjoner. Økt kompetanse i skoler og barnehager har en sammenheng med satsingsområder i den enkelte kommune og i regionen som bygger kompetanse blant lærere og barnehagepersonale. PPT er mer bevisst på å be skoler og barnehager om å bruke konsultasjon før melding eventuelt sendes. Mange utfordringer løser seg ved konsultasjon, og melding til PPT med bred utredning av barn blir i færre tilfeller nødvendig. Videre arbeider PPT mer med systemarbeid i skoler og barnehager enn tidligere.
2. Det er færre saker som er reine fagvansker. Denne tendensen stemmer med den opplevde erfaring i PPT, at sakene som meldes til PPT har en større kompleksitet og er mer krevende enn tidligere. Videre har kompetansen i skolene økt mye på dette feltet gjennom ALU.
3. Økning i meldinger med språkvansker. Dette stemmer overens med signaler som flere barnehagestyrere har tatt opp med PPT uformelt. Vi mottar spørsmål og synspunkt om at de opplever at språkvanskene (blant annet begrepsoppfatninger og mangelfull bruk av språk) hos barn øker.
4. Kompleksiteten i sakene øker, og det er flere saker som har krevende og sammensatt problematikk med omfattende utfordringer for barn og unge. Noen saker krever nærmest akutt innsats også fra PPT sin side, særlig i skolevegringssaker og i saker der psykiske vansker og fastlåst situasjon gjør at det kreves aktiv og rask innsats fra mange hold, for å lykkes med å få barn og unge i gang igjen i skolesammenheng.
5. Det varierer mellom kommunene hvor mye systematisk samarbeid det er mellom PPT NG og kommunene. Det kan se ut som at det er en liten sammenheng mellom hvor mange enkeltsaker og enkeltkonsultasjoner som PPT arbeider med, i den enkelte kommune, og gjennomføring av andre samarbeidsmøter med kommunen. En kan anta at det ligger en utviklingsgevinst i å systematisere samarbeidet med PPT NG med tanke på å redusere behovet for konsultasjoner og meldinger. Dette bør settes som tema på neste runde med samarbeidsmøter mellom PPT NG og den enkelte kommune.
6. Oversikten viser at hovedtyngden av henvendelser til PPT NG kommer det året barna begynner på skolen, dvs ved 5 – 6 års alder. Videre er det en antydning til flere henvendelser ved overgangen fra småskolen til mellomtrinnet, når de faglige kravene øker. Ellers varierer det noe mellom kommunene om når konsultasjoner og henvisninger til PPT kommer. PPT NG anbefaler at kommunene drøfter bruk av konsultasjoner og tidspunkt for melding til PPT fra barnehager og skoler.

Veien videre

PPT NG vil arbeide videre med å utvikle tjenesten ut fra nasjonale føringer for PPT, fra regionens signaler om PPT og den enkelte kommune sine innspill til hvordan de ønsker at PPT NG skal bruke sine ressurser og tjenester.

Der vi opplever dilemmaer eller utfordringer i forhold til kapasitet sett i forhold til ønsker og behov, vil dette blir drøftet i fagråd, og rådene derfra vil ligge til grunn for vurderingene som PPT NG da gjør.

25.02.2014

Hilde Engvik Lusæter
Leder PPT NG